

قدیمی ترین مسجد ناحیه یک

مسجدی با ۱۰۰ شهید

مسجد «المهدی» رضاشهر از سال ۱۳۵۴ تأسیس شده است و قدیمی ترین مسجد ناحیه یک شهرداری منطقه ۹ به شمار می رود. ماجرای احداث زمین این مسجد، برمی گردد به زمان سکونت کارمندان آستان قدس در این محله؛ آن ها نخستین ساکنان رضاشهر بودند. تولیت اصلی مسجد، «آقای رشیدی پناه» است که در خواست دریافت زمینی برای ساخت مسجد راه این آستان مبارک دادند. پس از تحویل زمین

«اصغر حسن زاده» و دیگر ساکنان این شهرک که اغلب از کارمندان آستان ملکوتی حضرت رضا (ع) بودند، شروع به ساخت مسجد کردند. مسجد در ابتدا دیواری بود بدون سقف و کم کم با کمک شهروندان ساکن در این محدوده و کمک خیران به شکل کنونی درآمد. سال ها گذشت تا اینکه با پیروزی انقلاب و تشکیل شورای محله و بسیج محله مسجد نیز رونق بیشتری گرفت. مسجد هیئت داشت و در هیئت فعالیت های مذهبی خوبی بسته به مناسبت ها انجام می شد. تا چند سال پس از انقلاب این مسجد، تنها مسجد محله رضاشهر، طالقانی، کوی امام رضا (ع) تا

قدیمی ترین مسجد ناحیه ۲

مسجد ۸۰ ضلعی

با آغاز انقلاب مسجدی به نام «صاحب الزمان (عج)» در کوثر جنوبی ۱۲ ساخته شد. حوالی سال ۶۰، شخصی به نام آقای «مظلوم» بانی خیر ساخت این مسجد شد و زمین آن را از زمین شهری در خواست داد و در حال حاضر متولی مسجد فرزند همان آقای مظلوم است که مسجد را در ساختار خاصی در بنای هشت ضلعی بنا کرد؛ مسجدی که حالا تعداد نمازگزاران آن از ۷۰۰ نفر نیز می گذرد. این مسجد حدود ۱۱۰ متر زیر بنا دارد که در دو طبقه واقع شده است. صحن حیاط آن نیز ۲۰۰ متر فضا دارد. در فضای این مسجد، بسیج خواهران و برادران نیز با انجام فعالیت های متعدد فرهنگی و مذهبی به این مسجد رونق دیگری می دهند. یکی از ویژگی های این مسجد استقرار گروهی خیر است که برای کمک خیر به اهالی و تهیه جهیزیه فعالیت دارند. آن ها از بین نمازگزارانی که علاقه به کمک رسانی به دیگران دارند، هزینه های فعالیت های خیر را جمع آوری می کنند که از مهم ترین آن ها در سال تهیه پنج جهیزیه است. در این مسجد ساز و کار خاص دیگری برای کمک به نیازمندان وجود دارد. وقتی نیازمندی به این مسجد مراجعه می کند، بانامی به کمیته امداد یا بهزیستی ارجاع داده می شود اما نیازمندانی هستند که به قول بانیان مسجد مراجعه ای به مسجد ندارند. آن ها با روش خاص

مسجد در شناسایی خانه به خانه، شناسایی و نیازهایشان رفع می شود. در حال حاضر حدود ۴۵ خانوار حمایت دائمی از مسجد دریافت می کنند و مسجد در برنامه خود از طریق آن ها می تواند به دیگر نیازمندان نیز دسترسی پیدا کند. در این مسجد دو هیئت «معین الضعفا» و «نیت الشهدا» فعالیت های مذهبی را رونق می دهند. کتابخانه ای با قفسه هایی که در دسترس همگان قرار دارد، در این مسجد موجود است که در اختیار عموم گذاشتن آن به نوعی برای ترویج فرهنگ مطالعه در میان اهالی است.

مسئولان فرهنگی این مسجد برنامه های فرهنگی مطلوبی را به ویژه برای جوانان و نوجوانان تدارک می بینند. با توجه به اینکه سال های بسیاری از ساخت این مسجد می گذرد، سرویس بهداشتی و آسانسور دو مورد از نیازهای اولویت دار این مسجد هستند. نمازگزاران خانم برای خواندن نماز ناچارند پله های مسجد را بالا بروند که این برای کسانی که مسن تر هستند، زحمت بسیاری دارد. این مسجد در حال حاضر برای بازسازی سرویس های بهداشتی و آسانسور حدود ۵۰ میلیون تومان هزینه نیاز دارد. با توجه به اینکه ساختار مسجد هشت ضلعی است، مقداری برای فرش شدن و جهت یابی قبله دچار مشکل است که بانیان مسجد اگر اجازه فرزند متولی باشد، این مسجد را در سال های آینده بازسازی خواهند کرد. این مسجد از مساجد کلیدی ناحیه است و اغلب شورا های اجتماعی محله در آن برگزار می شود.

تیه و فابود. از بانیان این مسجد می توان به آقایان پور حسینی، رزمی، پور اقبال و خرمی نیا و... اشاره کرد. محراب مسجد در سال ۵۷ به ارزش ۳۰ هزار تومان در سال ۵۷ ساخته شد. این مسجد تنها مسجدی بود که در محله رضاشهر مبدأ راهپیمایی های انقلابی محسوب می شد. یکی دیگر از افتخارات این مسجد ثبت نام ۱۰۰ شهید است که اغلب از شهدای هشت سال دفاع مقدس هستند. مسجد المهدی علاوه بر اینکه قدیمی ترین مسجد ناحیه یک است، فعال ترین مسجد این محدوده در فعالیت های مذهبی و فرهنگی نیز به شمار می رود. نمازهای صبح و ظهر و شب از همان سال های دور در آن هر روز برگزار شده است و تعداد نمازگزاران آن در زمان نماز صبح به ۱۰۰ نفر می رسند و در نماز ظهر و عصر و مغرب و عشا فضای ۶۰۰ متری شبستان مسجد از عطر اخلاص نمازگزاران پر می شود. در این مسجد برنامه هایی مانند بیان احکام بین نماز مغرب و عشا، افطاری در تمام شب های ماه مبارک رمضان، برگزاری مراسم پرشور زنجیر زنی محرم توسط هیئت جوانان رضاشهر در این مسجد، برپایی ۱۰ دیگ شله در عاشورا و تاسوعا و برنامه های دیگر مذهبی است. فعالیت های فرهنگی مطلوبی نیز در این مسجد انجام می شود

که این فعالیت ها فقط در چهار دیواری مسجد برگزار نشده است. در ماه مبارک رمضان قاریان این مسجد در بوستان و فابیه قرآن پراختند و برنامه های نسیم وحی و ایستگاه صلواتی و... را در مکان های متعددی در سطح ناحیه در همکاری با شهرداری برگزار می کنند. این مسجد ارتباط بسیار خوبی با جوانان دارد و جوانان بسیجی، نمازگزاران جوان و اعضای هیئت جوانان رضاشهر و هیئت فاطمیون را شامل می شوند. سال ۹۴ این مسجد بازسازی و شبستان مسجد در این اتفاق کاشی کاری شده و بانور پردازی های انجام شده، این مسجد ظاهر معنوی و روحانی به خود گرفته است. ۹۰۰ متر مساحت کل مسجد است. حدود حدود ۵۰۰ متر شبستان آقایان و ۲۰۰ متر شبستان خانم های آن است. در این مسجد دو سالن ۱۲۰ متری در اختیار بسیج و هیئت فاطمیون برای انجام فعالیت های فرهنگی قرار دارد. ۱۵۰ متر تجاری، دو دفتر زیارتی و صندوق قرض الحسنه ای نیز در این مسجد فعالیت دارند که وام بدون بهره به شهروندان رضاشهر از همین طریق واگذار می شود. همچنین در این مسجد آشپزخانه ای برای طبخ غذاهای محرم و سفر و ماه مبارک رمضان وجود دارد. در حال حاضر سرویس بهداشتی خواهران نیاز به تعمیر دارد و بخش های دیگری از مسجد نیز نیاز مالی دارند.

قدیمی ترین مسجد ناحیه ۳

بیش از ۱۵۰ سال قدمت

آن طور که سینه به سینه اهالی روستای پاچنار گشته است، مسجد «ابوالفضل العباس (ع)» بیش از ۱۵۰ سال قدمت دارد. این روستا در قدیم دارای دروازه ای بوده که در نزدیکی آن مسجدی بادیوارهای کاهگلی، سقف و در چوبی وجود داشته است. مسجد ابوالفضل العباس (ع) بانمایی خاص و معماری مربوط به همان دوران توسط ارباب روستای پاچنار به نام «آقای اعتماد رضایی» برای برگزاری مراسم مذهبی رعیت آن زمان که شاید تعداد آن ها به ۳۰، ۴۰ خانوار می رسیده، ساخته شده است. کسی اطلاعات زیادی از زمان دقیق ساخت این مسجد ندارد اما می گویند آقای به نام تیموری که مسن ترین بازمانده روستای قدیمی پاچنار است، اطلاعات خوبی از این مسجد دارد. حدود ۲۰ سال پیش بنای قدیمی مسجد کلا تخریب و بانمایی سنگی از نو ساخته شده است. دو سال پیش نیز مرمت هایی در همان بنای ساخته شده جدید صورت گرفته است. در حال حاضر از بنای قدیمی چیزی باقی نمانده و همان ۲۰۰ متر مساحت مسجد کلا تخریب و نوسازی شده است. این مسجد خادم ندارد. روحانی آن آقای خادمی از شهرک صابر، قبول زحمت برگزاری نمازهای مغرب و عشا ای این مسجد را که تنها وعده برگزاری نماز آن است، به عهده دارد. شاید در این مسجد ۱۰ و در نهایت ۲۰ نفر نمازگزار نماز بخواند که آن ها نیز اغلب از محله های دیگر به این مسجد می آیند. افراد بسیاری از قدیمی ها تمام تلاش خود را برای ماندن این مسجد کرده اند و برخی مانند آقای عابدی برای روشن ماندن چراغ این مسجد در روزهای ماه محرم و ماه مبارک رمضان تا همین سال های اخیر که در محله سکونت داشتند، در منزل غذا می پختند و در مسجد توزیع می کردند. جمعیت روستای پاچنار که بخش اعظمی از آن تخریب شده، شاید به ۱۰۰ نفر برسد و در حال حاضر به دلیل کاهش جمعیت این روستا که جزئی از شهر شده است، مسجد نمازگزاران بسیاری نداشته و به تبع آن مراسم خاصی نیز ندارد.

مسجد صاحب الزمان (عج) در حال حاضر برای بازسازی سرویس های بهداشتی و آسانسور حدود ۵۰ میلیون تومان هزینه نیاز دارد. با توجه به اینکه ساختار مسجد هشت ضلعی است، مقداری برای فرش شدن و جهت یابی قبله دچار مشکل است که بانیان مسجد اگر اجازه فرزند متولی باشد، این مسجد را در سال های آینده بازسازی خواهند کرد. این مسجد از مساجد کلیدی ناحیه است و اغلب شورا های اجتماعی محله در آن برگزار می شود